

ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

➤ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Τον Ιούνιο του 1641 πολλά κτίρια της Αθήνας υπέστησαν σοβαρές ζημιές, ενώ έπεσαν βράχια και από την Ακρόπολη. Το Νοέμβριο του 1805, ισχυρός σεισμός προκάλεσε σημαντικές ζημιές στο δυτικό τύμπανο του Παρθενώνος. Τον Ιανουάριο του 1874 κατέρρευσε από σεισμό μέρος του αμυντικού τείχους που είχε ανεγερθεί στην Ακρόπολη από τον Οδυσσέα Ανδρούτσο το 1822.

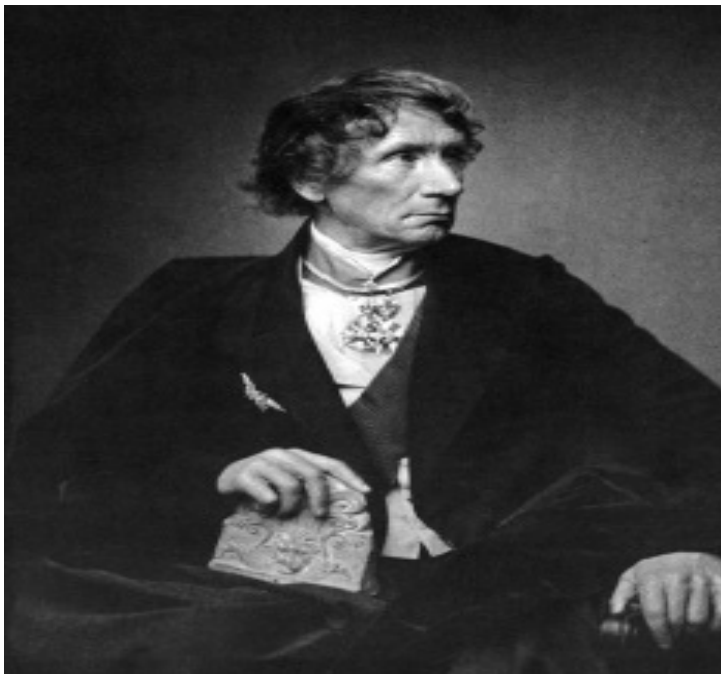
Ο Παρθενώνας επιβίωσε περισσότερο από 2000 χρόνια. Υπέστη σεισμούς και βορβαδισμούς, από πάνω του πέρασαν κατακτητές και ο άνεμος και η βροχή τον χτύπησαν επανειλημμένα. Δεν έπαθε όμως διάβρωση ούτε μεγάλες κακώσεις. Μέσα στις τελευταίες δεκαετίες έγιναν πολύ περισσότερα από ό,τι σε δύο χιλιετίες. Η όξινη βροχή του κατατρώγει τα μάρμαρα. Οι Καρυάτιδες ήδη είναι στο μουσείο για να προστατευτούν. Σε μερικά χρόνια ο Παρθενώνας θα έχει γίνει άμορφος και τα μάρμαρά του θα γίνονται σκόνη.

Τα μαρμάρια μνημεία και τα αγάλματα αποτελούνται από ανθρακικά άλατα (CaCO_3), τα οποία διασπώνται από τα οξέα. Αρχαιολογικοί θησαυροί ανεκτίμητης ιστορικής και πολιτισμικής αξίας, όπως η Ακρόπολη, ή οι πυραμίδες των Μάγιας καταστρέφονται από την όξινη βροχή. Το θειικό οξύ αντιδρά με το ανθρακικό άλας και παράγεται ένα άλλο άλας αρκετά εύθραστο, ο γύψος. Το φαινόμενο ονομάζεται γυψοποίηση του μαρμάρου.

➤ **Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ (ΛΕΟ ΦΟΝ ΚΛΕΝΤΣΕ)**

Μια από τις βασικότερες ενέργειες του Κλέντσε ήταν η διαδικασία, που έθεσε σε κίνηση, για την επέκταση της νομοθεσίας προστασίας των αρχαίων. Ως τότε η διαφύλαξή τους ήταν έργο φιλόρχαιων ιδιωτών και της Φιλομούσου Εταιρείας. Γνωστή είναι η αυτοθυσία και ο απέραντος ενθουσιασμός του Κυριάκου Πιττάκη για την προστασία των μνημείων της Αθήνας.

Με διάταγμα της 28ης Αυγούστου του 1834 τοποθετήθηκαν, για πρώτη φορά φύλακες στους εξής αρχαιολογικούς χώρους: Αθήνα, Αίγινα, Ελευσίνα, Δελφούς, Ραμνούντα, Σούνιο, Επίδαυρο, Κόρινθο, Μυκηνες, Φιγάλεια – Βάσσειες, Μεσσήνη, Δήλο και Ολυμπία.

Λέο φον Κλέντσε, 1856

Επίσης, σε ενέργεια του Κλέντσε οφείλεται η καταγραφή των αρχαιοτήτων της Ελλάδας και η αίτηση προς την κυβέρνηση για

διεξαγωγή αναστηλωτικών εργασιών στην Ακρόπολη, με κρατική ευθύνη.

➤ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Η εξέλιξη των εργασιών έχει σχολιαστεί ποικιλοτρόπως από τα διεθνή μέσα ενημέρωσης, καθώς οι εργασίες βρίσκονται εν εξελίξει και κυρίως οι σκαλωσιές κάνουν τον αρχαιολογικό χώρο να μοιάζει με εργοτάξιο και οι επισκέπτες της Ακρόπολης δυσανασχετούν καθώς δεν μπορούν να απολαύσουν την μοναδικότητα του αρχαιολογικού χώρου.

Μετά την συμπλήρωση των 32 χρόνων από την έναρξη των αναστηλωτικών έργων στην Ακρόπολη και την μεγάλη πρόοδο των εργασιών ο Παρθενώνας, τα Προπύλαια και ο ναός της Αθηνάς της Νίκης θα παραδοθούν χωρίς σκαλωσιές. Έτσι, όλος ο κόσμος θα μπορεί πια να θαυμάζει τα μνημεία, αλλά και τα εντυπωσιακά αποτελέσματα των δύσκολων έργων του διήρκεσαν τρεις ολόκληρες δεκαετίες.

Οι κυριότεροι παράγοντες των καθυστερήσεων είναι: ο αστάθμητος, όπως οι κρυφές πληγές που αποκαλύφθηκαν στα αρχιτεκτονικά μέλη των μνημείων που ανασυναρμολογήθηκαν, οι κακοκαιρίες, οι γραφειοκρατικές προθεσμίες και οι απεργίες του προσωπικού.

Η διευθύντρια της ΥΣΜΑ είχε πει για να δείξει τα τεράστια μεγέθη του έργου αυτού που βρισκότουσαν στην πιο σημαντική του φάση«Ως τώρα έχουν κατεβεί από τα μνημεία 1.000 αρχιτεκτονικά μέλη, έχουν συγκολληθεί πάνω από 1.100 θραύσματα, έχουν συμπληρωθεί με 320 κυβικά μέτρα μαρμάρου και έχουν επιστρέψει στις αρχικές τους θέσεις περίπου τα μισά».

Η δυτική ζωφόρος του Παρθενώνα η συντήρηση της οποίας έχει ολοκληρωθεί με λέιζερ, θα εκτεθεί ολόκληρη στο Μουσείο της Ακρόπολης, αφού καθαριστεί το εργαστήριο συντήρησής της. Στον χώρο του Ιερού Βράχου υπάρχουν επίσης 6.000 τυφλά κομμάτια, δηλαδή άγνωστης προέλευσης, σε 4 λιθοσωρούς, τα οποία μαζεύτηκαν σε 2 χρόνια .

Τι περιλαμβάνουν τα έργα αναστήλωσης που θα ολοκληρωθούν το 2020:

Τα μελλοντικά προγράμματα αφορούν τον Παρθενώνα, τα Προπύλαια και τα τείχη της Ακρόπολης. Αναλυτικότερα:

Στον Παρθενώνα θα γίνει ανασύσταση των εσωτερικών τοίχων. Έχουν βρεθεί οι αρχικές θέσεις των 400 από τους 700 αρχαίους λίθους, αλλά μένει να επιλυθεί για την τοποθέτησή τους το στατικό πρόβλημα, καθώς έχουν καεί οι εσωτερικές πλευρές των λίθων και χρειάζονται μεγάλη ενίσχυση από νέο υλικό.

Επίσης, πρέπει να τοποθετηθεί το μαρμάρινο υπέρθυρο μήκους 7,5 μ. και βάρους 12,5 τόνων πάνω από την πύλη του Οπισθόναου. Το ογκώδες αυτό μάρμαρο βρίσκεται στον Παρθενώνα και περιμένει να ανεβεί στη θέση του αντικαθιστώντας το παλιό τσιμεντένιο εδώ και 20 χρόνια.

Στα Προπύλαια θα τοποθετηθεί σκεπή στην Πινακοθήκη (δεξιά του μνημείου). Επίσης, θα αντικατασταθεί η αρχαία ξύλινη στέγη που ήταν καλυμμένη πάνω με μαρμάρινες πλάκες, καθώς υπάρχουν οι τοίχοι και οι υποδοχές της στέγης. Έτσι, για πρώτη φορά θα δούμε στεγασμένο ένα μνημείο της Ακρόπολης, κάτι που θα συμβάλλει και στην προστασία του.

➤ **ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ-ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΛΑΟΥΣ -ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ**

Πολλοί λαοί έχουν επηρεαστεί από την αρχιτεκτονική του Παρθενώνα και έτσι έχουν κατασκευαστεί πολλά κτήρια που έχουν όμοια σχεδίαση.

ΠΑΡΘΕΝΩΝΑΣ ΤΟΥ ΝΑΣΒΙΛ

Ο Παρθενώνας του Νάσβιλ, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, είναι ένα αρχιτεκτονικό αντίγραφο του Αυθεντικού Παρθενώνα της Αθήνας, τόσο στο σχέδιο όσο και στο μέγεθος.

Ο Κίμων ανέθεσε την κατασκευή ενός δεύτερου Παρθενώνα στον αρχιτέκτονα Καλλικράτη . Και αυτό το εγχείρημα έμεινε ημιτελές με το θάνατο του Κίμωνα ,αλλά ολοκληρώθηκε τελικά στα πλαίσια του οικοδομικού προγράμματος του Περικλή για την Αθήνα.Ο Δήμος του Nashville Tennessee ξεκίνησε την κατασκευή του «πάρκου της εκατονταετίας» το 1896 αλλά το έργο ολοκληρώθηκε και οι πρώτοι σχεδόν 1,8 εκατομμύρια επισκέπτες το είδαν στο πρώτο εξάμηνο του 1897.

Ο Παρθενώνας αποτελεί το επίκεντρο του «Πάρκου της Εκατονταετίας» και το άγαλμα της Αθηνάς ύψους 12.8 μέτρων είναι ακριβή αντίγραφα των δικών μας πρωτότυπων όπως είναι και οι υπόλοιπες μαρμάρινες κατασκευές που κοσμούν το ΝΑΟ και κομμάτια τους «φιλοξενούνται» στο Βρετανικό Μουσείο του Λονδίνου.

WALHALLA:

Το 1819 ο Leo von Klenze, κατέληξε και αυτός, το 1821, σε ένα «γερμανικό Παρθενώνα» / Walhalla, που καταδεικνύει και θεμελιώνει τις «κοινές ρίζες» του αρχαίου ελληνικού και του σύγχρονου γερμανικού λαού. Το μνημείο τοποθετήθηκε στο Regensburg, κοντά στο Μόναχο της Βαυαρίας, πάνω σε τεχνητό βάθρο, που βρίσκεται σε φυσικό ύψωμα και ολοκληρώθηκε το 1842.

Παρά την εντυπωσιακή εξωτερική ομοιότητα με τον Παρθενώνα, το κτήριο – με την γενικότερη διάταξη και διαμόρφωση του εσωτερικού χώρου, την επιλογή και την χρήση των υλικών, τις Βαλκυρίες που στηρίζουν την σιδερένια οροφή, τις 50 προτομές, την εξιστόρηση του γερμανικού έπους στο γλυπτό διάκοσμο και την εντυπωσιακή βαθμιδωτή πρόσβαση - είναι σαφώς γερμανικό και απόλυτα σύγχρονο.

FEDERAL HALL:

Το ταμείο δασμών της Νέας Υόρκης σχεδιάστηκε το 1833 και ολοκληρώθηκε το 1842. Ο Παρθενώνας της Wall Street είναι μαρμάρινο αμφιπρόστυλο ναόσειμο κτίριο προσαρμοσμένο στις σύγχρονες λειτουργίες που επέβαλαν μεγάλο αριθμό γραφείων σε 4 ορόφους και μια επιβλητική αίθουσα ροτόντας, σταυροειδώς εγγεγραμμένη για τις συναλλαγές.

ΤΟ ΜΑΥΣΩΛΕΙΟ ΤΟΥ GIOVANNI ANTONIO SELVA:

Με τέλειες διαφορετικές προϋποθέσεις σχεδιάστηκε και ολοκληρώθηκε στο Rosango κοντά στη Γένοβα στο μαυσωλείο του Antonio Selva που αποδίδεται στο αρχιτέκτονα Giovanni Antonio Selva. Πρόκειται συγκεκριμένα για ένα πάνθεον που αναδεικνύει την ιδεολογική και καλλιτεχνική σχέση του σπουδαίου νεοκλασικού γλύπτη με τους δυο κόσμους. Το κτήριο είναι σαφώς μικρότερο από τα πρότυπα που διατηρούν ωστόσο τις αναλογίες τους . Οι ανάγλυφες σκηνές από την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη, το πλήθος λειτουργικών κατασκευαστικών και μορφολογικών στοιχείων και πάνω από όλα ο συγκερασμός του πάνθεον και Παρθενώνας ,αποδεικνύουν πως στα νεοκλασικά οι αρχιτέκτονες δεν πρόσβλεπαν τόσο στην αντιγραφή των πραγματικών πρωτότυπων όσο στη δημιουργία νέων τύπων εμπλουτισμένων με τα σημαντικότερα του πλούσιου κώδικα που τους προσέφερε η κατάκτηση της ιστορίας.

ROYAL COMMISSION OF ANCIENT MONUMENTS IN SCOTLAND

Η εξωτερική μορφή του κτηρίου αναφέρεται σαφώς στον Παρθενώνα και η γενικότερη τοπογραφία θυμίζει κατά κάποιο τρόπο την ακρόπολη. Ωστόσο το 1829, όταν είχαν ανεγερθεί οι δώδεκα κίονες το έργο σταμάτησε, κυρίως για οικονομικούς λόγους, σημαδεύοντας την αποδυνάμωση του νεοκλασικισμού.

BERRY HILLS PLANTATION:

Το πρότυπο της κατοικίας στο Berry Hills κοντά στο Halifax στη Virginia, περίπου 1842 - 1844, μοναδικό αλλά χαρακτηριστικό παράδειγμα κατοικίας με παρθενώνιο πρότυπο παρά το γενικότερα παλλαδιανό χαρακτήρα της διάταξης.

ΤΟ ΜΑΥΣΩΛΕΙΟ ΤΗΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ.

Το μαυσωλείο της Αλικαρνασσοῦ θεωρείται ένα τα Επτὰ θαύματα του αρχαίου κόσμου. Ήταν ο τάφος του Μαύσωλου, πέρση σατράπη της Καρίας. Αυτό το μεγαλοπρεπές έργο χτίστηκε για να φυλαχθεί το σώμα του Μαύσωλου και της γυναίκας του Αρτεμισίας.

Υπολογίζεται ότι το ύψος του Μαυσωλείου ήταν 45 μέτρα και ήταν λευκού χρώματος. Οι Έλληνες αρχιτέκτονες, Σάτυρος και Πύθεος, το σχεδίασαν και άλλοι τέσσερις Έλληνες γλύπτες το φιλοτέχνησαν. Μια τόσο μεγάλη και περίτεχνη κατασκευή, όπως το Μαυσωλείο, με έναν εξαιρετικά πλούσιο γλυπτό διάκοσμο, οπωσδήποτε θα απαιτούσε πολύ καιρό για την ολοκλήρωσή του.

Πιθανή μορφή Μαυσωλείου Αλικαρνασσοῦ (αντίγραφο)

➤ ΕΛΓΙΝ

Ο Τόμας Μπρους, 7ος Κόμης του Έλγιν ήταν Βρετανός διπλωμάτης, Πρεσβευτής της Βρετανίας στην Οθωμανική Κωνσταντινούπολη. Κατόρθωσε να μεταφέρει από την Αθήνα το 1803 και το 1812 πολυάριθμα γλυπτά, τα οποία αφαίρεσε από τον Παρθενώνα, από τον ναό της Απτέρου Νίκης και από άλλους αρχαιολογικούς χώρους. Την πράξη του αυτή στιγμάτισαν επιφανείς προσωπικότητες των γραμμάτων και της τέχνης σε όλο τον κόσμο, μεταξύ των οποίων και ο Λόρδος Βύρων στα ποιήματα του "Τσάιλντ Χάρολντ" και "Η κατάρα της Αθήνας". Τα γλυπτά, που έμειναν γνωστά με την ονομασία Ελγίνεια Μάρμαρα, τα αγόρασε από τον Έλγιν η αγγλική κυβέρνηση το 1816 και από τότε βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο.

Ναυάγιο Έλγιν

Λίγο ποιο έξω από το λιμανάκι του Αβλέμονα βρέθηκε από μια ομάδα αρχαιολόγων του Ινστιτούτου Ενάλιων Αρχαιολογικών Ερευνών, το 1980 κα σε βάθος 20 μέτρων περίπου, ένα αρχαίο ναυάγιο! Ήταν το πλοίο “Μέντωρ” του λόρδου Έλγιν όπου το 1802 μετέφερε τα κλεμμένα γλυπτά του Παρθενώνα και σπαράγματα άλλων μνημείων.

Ο λόρδος Έλγιν, μετά το ναυάγιο του «Μέντορα» είχε χρησιμοποιήσει Καλύμνιους ελεύθερους δύτες για να ανελκύσει ότι μπορούσε από το πολύτιμο φορτίο του.

Η έρευνα εντόπισε τα υπολείμματα αυτής της προσπάθειας, όπως σκεύη και αντικείμενα του πληρώματος, μεταξύ των οποίων και ένα ρολόι, σταματημένο στις 1:10 ή 2:05. Αυτή πρέπει να είναι και η ώρα της βύθισης του πλοίου, αφού ο γραμματικός του λόρδου Έλγιν αναφέρει στο ημερολόγιό του ότι το πλοίο άρχισε να βυθίζεται τις πρώτες πρωινές ώρες.

Μέχρι σήμερα έχουν ανακαλυφθεί εννέα λίθινες άγκυρες, λείψανα ναυαγίων και πληθώρα αντικειμένων που αποτελούν σημαντικές πηγές πληροφόρησης για το εμπόριο και την ναυσιπλοΐα εκείνων των χρόνων!

ΠΗΓΕΣ

- http://www.apodimos.com/arthra/09/Jun/AKROPOLI_SYNTHRISHS_THS_AKROPOLHS/index.htm
- <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B5%CE%AF%CE%BF:Parthenon.at.Nashville.Tennessee.01.jpg>
- http://3lyk-galats.att.sch.gr/project/2011_Project_Parthenon.pdf
- http://users.sch.gr/violetastaurou/images/stories/OXINHBROXH_TETA.pdf
- http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A4%CF%8C%CE%BC%CE%B1%CF%82_%CE%9C%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%82,_7%CE%BF%CF%82_%CE%BA%CF%8C%CE%BC%CE%B7%CF%82_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%88%CE%BB%CE%B3%CE%B9%CE%BD

- http://krouakroua.blogspot.gr/2012/08/blog-post_7.html